

Björna bildar annexförsamling och eget pastorat

Åren 1795-1800 hade den lilla församlingen visat en energi och livskraft, som går utöver det vanliga, ty på dessa fem år hade både kyrka och prästgårdsbyggnader uppförts samt anläggning av kyrkogård påbörjats. Och detta hade skett mest genom egna insatser, även om mindre hjälp hade erhållits från moderförsamlingen. Detta är desto mera anmärkningsvärt, eftersom befolkningsunderlaget var ytterst ringa, vilket framgår av följande översikt:

År	inv.	Beräknat antal.
» 1795	= 500	
» 1805	= 559	} Nödår och krig under perioden.
» 1810	= 535	
» 1820	= 695	} Folkminskning.
» 1830	= 1.010	
» 1840	= 1.073	} Nödår under perioden med ringa folkökning.
» 1850	= 1.249	
» 1855	= 1.305	} Nödår under perioden, men byarna Aspsela, Remmarn, Östansjö, Klubben och Stavarsjö hade överförts från Fredrika år 1866 enligt Statistisk Årsbok för år 1868.
» 1870	= 1.933	
» 1880	= 2.305	} Stor utvandring till USA förklarar till en del den ringa folkökningen.
» 1890	= 2.745	
» 1900	= 2.782	
» 1910	= 2.765	
» 1920	= 3.049	
» 1930	= 3.121	
» 1940	= 3.336	
» 1950	= 3.250	
» 1960	= 3.062	
» 1972	= 2.395	

Utvecklingen stannade emellertid icke av i och med den kraftansträngning som gjorts, och eftersom man hade en viss beroende-

ställning till moderförsamlingen var det naturligt, att man sökte ändra på detta, och efter ansökan beslöt Kungl. Maj:t den 4/6 1802, att Björna kapellförsamling skulle ändras till annex under Själevad, vilket innebar en något större självständighet. Önskemålet var dock att få bilda eget pastorat, och därför gjorde församlingen genom riksdagsfullmäktigen Johan Larsson-Wicklund en ansökan därom. I denna ansökan angavs, att pastoratsbildningen borde ske, när kyrkoherden i Själevad avgick. Det sägs också i ansökan, att kyrkoärendena blir lättare att genomföra, liksom att församlingen »hastigare torde komma till odling, befolkning och välmåga». Ansökan bifölls också av Kungl. Maj:t den 17/11 1811. Först år 1824, då prostén Andreas Nenzén avlidit, bildade Björna eget pastorat. Därmed stod man »på egna ben».

Det är som förf. Olle Carli helt riktigt påpekar: »Församlingsbildningen i bl. a. Björna vittnade om att jordbruket fått fast fot, och att bebyggelsen tätat långt in i skogsmarkerna 'inne på fjället'. Kring kyrkan låg socknen med ungefär samma gränser som nu även om några byar sedermera överfördes från Fredrika.»

Efter en månghundraårig gemenskap, där Själevads moderförsamling varit den betydelsefullare delen gentemot glesbebyggelsen i norr, avsåndrades Björna utan större komplikationer från någondera sidan.